

præsentationen at gjøre Forslag til finansielle Udgifter, idet saadanne kun bør komme fra selve Regjeringen, men jeg vil støtte den paa Lovens almindelige Charakter og Besskaffenhed. Jeg skal derfor ogsaa see bort fra Besskaffenheden af de enkelte Vædringsforslag, der foreligge, og som ellers nærmest have været Gjenstand for Drøftelse ved denne Behandling. — Det blev ytret af den høitærede Indenrigsminister ved denne Sags forrige Drøftelse, at Loven vilde være „et aldeles umotiveret Offer, der bringes Gudseierne“. Naar en saadan Utskuffelse udtales af en Minister, saa maa jeg tilstaae, at det forekommer mig noget overraskende, at Ministeren og hans Colleger desuagtet kunne gaae ind paa den, thi en værre Anke mod en Lov end denne, at den indeholder et „aldeles umotiveret Offer“, der bringes en enkelt Stand, synes mig ikke let der kan reises. Denne Betragtning blev udført endnu videre af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), der i den Anledning gav sig til at behandle Gudseiernes „Profittsyge“. Nu maa jeg i Forbigaaende sige, at der er lidt Ubillighed i den Maade, hvorpaa man stiller sig ligesverfor de to Parter i denne Sag. Naar Gudseierne søge at gjøre sig deres Ret saa indbringende, som de kunne, saa udpeger man dette som en „Profittsyge“, der er overordentlig forskæftelig; naar derimod paa deres Side Bønderne benytte deres Ret og gjøre sig den saa indbringende som muligt, saa er der Ingen, der har Noget derpaa at sige. Ja, det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) yttrede endog saa forrige Gang, at det var aldeles urimeligt, naar Noget vilde drage Slutninger imod den hele Afslutningsform, der havde fundet Sted i en vis Kreds af Godser — det var Sorø Academi — deraf, at endel Bønder, der havde kjøbt deres Fæstesteder, bagefter havde solgt dem med stor Fordeel. Altsaa, den „Profittsyge“, der viser sig fra Bøndestandens Side, har man et meget mildt Ord for, selv om den stiller Familterne fra Famillegaardene, hvormod man seer skarpt og strengt paa den „Profittsyge“, der viser sig hos Gudseierne. Dette synes mig, ikke rigtigt. Men under

alle Omstændigheder, hvis man har den Betragtning, at der virkelig her bringes et umotiveret Offer til Bedste for Gudseierne — og det er jo blevet erkjendt, ikke blot af den høitærede Indenrigsminister men ogsaa med megen Klagen af det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein) — der som Mindretal har opstillet nogle Vædringer til Forslaget, men ikke har været dets Modstander i det Hele — saa forekommer det mig, at man skal være ganske overordentlig varsom med Vedtagelsen. Nu er der tillige fra andre Sider gjort gjældende, og det med fuldkommen Rette, at saaledes som denne Lov ligger for os, yder den Bøndestanden, isærlig den Deel af denne, der venter de 10de Gaarde, en væsentlig Fordeel. Det er altsaa en heist ubehagelig Situation at være i, naar man skal tale imod en Lov, som paa engang er et umotiveret Offer for de store Bønder og en meget væsentlig Fordeel for smaa Bønder, der er ikke megen Udfigt til, i alt Fald i denne Sag, at en Modstand imod et saadant Lovforslag skulde kunne trænge igjennem, men jeg ønsker dog ikke, at Lovforslaget skal gaae fra os, uden at der ogsaa udenfor Udvalgets Kreds fremkommer en meget bestemt Indsigelse imod de Principer, der ligge til Grund for det. I saare Meget kan jeg slutte mig til, hvad der er kommet frem fra det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Rosenørn). Både i Betænkningen og under den foregaaende Forhandling har han, forekommer det mig, anført en Række Grunde, der ere aldeles afgjørende imod at gaae ind paa en Foranstaltning som denne, og han har navnlig peget hen paa en lang Række af Tilfælde, der synes i alle Henseender at kunne foranledige Fordringer af ganske den samme Besskaffenhed som dem, der her ligger for, uden at der er Noget — aller mindst den ærede Drøftende for Udvalget — der har givet fyldestgjørende Evar paa disse Indsigelser. Han har mindet om, at der i Lovgivningen er Bestemmelser, der gaae ud paa, at, naar en Gudseier vil oppløse Stov, kan han indtage Fæstjord og altsaa derved borttage Gaardene for en eller flere Fæstefamilier; han har mindet om, at man lige